

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Круглий стіл
Фінансові установи
на шляху України
від відновлення до зростання
23 травня 2024 року

FORUM EFBM 3.0
FROM RECOVERY TO GROWTH

FORUM EFBM 3.0

ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ

Матеріали Міжнародного форуму

ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ НА ШЛЯХУ УКРАЇНИ ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ

Київ 2024

УДК 330, 331, 336

JEL classification: D00, E00, F00, G00, M00

Рецензенти:

Б. Засадний, доктор економічних наук, професор

М. Бондар, доктор економічних наук, професор

*Рекомендовано вченою радою економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол №12 від 14 травня 2024 року)*

Редакційна колегія:

д-р екон. наук, проф. А.І. Ігнатюк (голова); канд. фіз.-мат. наук, доц. Л.А. Анісімова; д-р екон. наук, проф. І.О. Лютий; д-р екон. наук, проф. Н.В. Ковтун; д-р екон. наук, проф. Н.В. Приказюк; д-р екон. наук, проф. В.В. Вірченко; д-р екон. наук, проф. О.І. Ляшенко; д-р екон. наук, проф. М.В. Ситницький; д-р екон. наук, проф. Г.М. Филюк; д-р екон. наук, проф. А.О. Ходжаян; канд. пед. наук, доц. І.О. Діденко; канд. екон. наук, доц. Н.В. Гончаренко; канд. екон. наук, доц. Н.В. Руденко; д-р екон. наук, проф. М.М. Бердар; д-р екон. наук, проф. Т.В. Гайдай; д-р екон. наук, проф. А.Б. Камінський; д-р екон. наук, доц. Л.В. Пащук; д-р істор. наук, проф. О.В. Чеберяко; д-р екон. наук, доц. А.С. Шолойко; канд. екон. наук, доц. І.А. Гончар; канд. екон. наук, доц. В.В. Журило; канд. екон. наук, доц. П.В. Кухта; д-р філософії, асист. Р.М. Лісова; канд. філол. наук, доц. А.С. Сизенко.

E40 Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління, матеріали III Міжнародного форуму / за заг. ред. проф. А. І. Ігнатюк : Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. Міжнародний форум EFVM 3.0 «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління. ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ». – 1125 с.

Фінансові установи на шляху України від відновлення до зростання. 65 с.

Збірник містить матеріали III Міжнародного форуму «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління. ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ», що проходив 21-24 травня 2024 року на економічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Збірник охоплює наукові публікації за основними напрямками економічної науки.

Для науковців, державних службовців, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

ISBN 978-617-520-827-4 (online)

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024

FORUM EFBM 3.0

FROM RECOVERY TO GROWTH

Proceedings of the International Forum

FINANCIAL INSTITUTIONS ON THE WAY OF UKRAINE FROM RECOVERY TO GROWTH

Kyiv 2024

УДК 330, 331, 336

JEL classification: D00, E00, F00, G00, M00

Reviewers:

Bohdan Zasadnyi, Doctor of Economics, Professor

Mykola Bondar, Doctor of Economics, Professor

*Approved by the Academic Council Faculty of Economics of Taras Shevchenko
National University of Kyiv (14 May 2024, protocol №12)*

Editorial Board:

Anzhela Ignatiuk, Doctor of Economics, Professor (Head of Editorial Board); Lyudmyla Anisimova, PhD in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor; Ihor Liutyii, Doctor of Economics, Professor; Natalia Kovtun, Doctor of Economics, Professor; Nataliia Prukaziuk, Doctor of Economics, Professor; Volodymyr Virchenko, Doctor of Economics, Professor; Olena Liashenko, Doctor of Economics, Professor; Maksym Sitnicki, Doctor of Economics, Professor; Halyna Filiuk, Doctor of Economics, Professor; Alina Khodzhaian, Doctor of Economics, Professor; Iryna Didenko, PhD in Pedagogic Sciences, Associate Professor; Natalia Goncharenko, PhD in Economics, Associate Professor; Natalia Rudenko, PhD in Economics, Associate Professor; Marharyta Berdar, Doctor of Economics, Professor; Tetiana Gaidai, Doctor of Economics, Professor; Andriy Kaminsky, Doctor of Economics, Professor; Lidiia Pashchuk, Doctor of Economics, Associate Professor; Oksana Cheberyako, Doctor of Habil. in Historical Sciences, PhD in Economics, Professor; Antonina Sholoiko, Doctor of Economics, Associate Professor; Ihor Honchar, PhD in Economics, Associate Professor; Viktoria Zhurilo, PhD in Economics, Associate Professor; Pavlo Kukhta, PhD in Economics, Associate Professor; Anastasiia Syzenko, PhD in Philology, Associate Professor; Ruslana Lisova, PhD, Assistant.

E40 **Economics. Finance. Business. Management**, Proceedings of the III International Forum / Edited by Prof. Anzhela Ignatiuk : Kyiv : Publishing Lira-K, 2024. «Economics. Finance. Business. Management. FROM RECOVERY TO GROWTH» – 1125 c.
FINANCIAL INSTITUTIONS ON THE WAY OF UKRAINE FROM RECOVERY TO GROWTH. 65 p.

The proceedings contain the papers presented at the III International Forum «Economics. Finance. Business. Management. *FROM RECOVERY TO GROWTH*» held on May 21-24, 2024 at the Faculty of Economics of Taras Shevchenko National University of Kyiv. The proceedings cover research papers in key areas of economics. For scholars, civil servants, teachers, postgraduate and graduate students of economics in higher educational institutions.

The authors of published papers are solely responsible for the selection and accuracy of presented facts, quotations, economic and statistical data, professional terminology, proper names, and other data.

ISBN 978-617-520-827-4 (online)

© Taras Shevchenko National University of Kyiv, 2024

ФІНАНСОВІ УСТАНОВ НА ШЛЯХУ УКРАЇНИ ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ

Версаль Наталія, Раштіцова Мартіна, Балицька Марія FINANCIAL INCLUSION ACROSS GENDER: CASE OF THE CZECH REPUBLIC AND UKRAINE	8
Внукова Наталія ОЦІНКА ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ РИНКОМ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	11
Волохова Людмила РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ НА ЗЛАМІ ЕПОХ	12
Гладчук Ольга ПОВЕДІНКОВІ ПІДХОДИ У СУЧАСНОМУ БАНКІВНИЦТВІ	15
Гудзинська Людмила УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЇЇ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	18
Дарков Василь РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	21
Дзюблюк Олександр BANK LOANS AS AN IMPORTANT FACTOR OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW	24
Димніч Ольга, Стецюк Тетяна РОЛЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ НА ШЛЯХУ УКРАЇНИ ДО ВІДНОВЛЕННЯ	27
Ерастов Василь ДИСТРИБУЦІЯ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	29
Клапків Юрій СТРАХОВИЙ СЕКТОР ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН У ПОСТКОВІДНИЙ ПЕРІОД	32
Коваленко Юлія, Хелемський Віктор ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ФІНАНСУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	33
Лобова Оксана, Моташко Тетяна ЗАСТОСУВАННЯ АГРАРНИХ НОТ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА	36
Ломачинська Ірина, Рудік Ірина, Халссва Дарія РОЛЬ ЛІЗІНГУ У РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД	39
Пікус Руслана ЦИФРОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА В УКРАЇНІ	41
Приказюк Наталія, Ломоносова Людмила РЕІНЖИНІРИНГ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	44
Прокоф'єва Олена СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	46
Ситницька Світлана РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО ФІНАНСОВОГО ЛІДЕРСТВА ЧЕРЕЗ ІНТЕНСИФІКАЦІЮ ІННОВАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КРАЇНАМИ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ	49
Третяк Діана РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ	51
Тригуб Олена РОЛЬ БАНКІВ В УМОВАХ СПРОТИВУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	54
Хоу Пен'юе EMERGENCE AND FUTURE REGULATIONS OF LARGE LANGUAGE MODELS IN FINANCIAL INVESTMENT	56
Шірінян Лада РИНОК СТРАХОВИХ ПОСЛУГ З ПОЗИЦІЙ ТЕОРІЇ ВІДКРИТИХ СИСТЕМ І ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	59
Шолойко Антоніна, Гудзь Генріх СОЦІАЛЬНІ ОБЛІГАЦІЇ ЄБРР НА ШЛЯХУ ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ	61
Юхименко Володимир СТРАХУВАННЯ КІБЕРРИЗИКІВ В УМОВАХ ПОСТІЙНО ЗРОСТАЮЧОЇ ЗАГРОЗИ	63

Внукова Наталія,
д-р. екон. наук, професор,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ОЦІНКА ЗАЦІКАВЛЕНOSTІ РИНКОМ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Ключові слова: фінансові послуги, пошуковий сервіс Google Trends, рівень попиту, воєнний стан

Nataliya Vnukova,
Doctor of Economics (2nd PhD), Professor,
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ASSESSMENT OF INTEREST IN THE FINANCIAL SERVICES MARKET DURING THE PERIOD OF MARTIAL STATUS

Key words: financial services, Google Trends search service, demand level, martial law

Відповідно до європейських вимог Україна здійснює реформування ринку фінансових послуг за новим Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [1]. Актуальним є визначення рівня сприйняття одночасних змін щодо викликів воєнного стану і впровадження нових норм законодавства.

Мета – оцінити зацікавленість темою ринку фінансових послуг у період воєнного стану пошукувачами Google.

Військова агресія суттєво збільшила виклики щодо розвитку всіх ринків, зокрема, і фінансових послуг. Велика кількість чинників різної спрямованості почала діяти одночасно. Для вирішення завдання із визначення сприйняття стану ринку фінансових послуг автор використав сучасний пошуковий сервіс Google Trends [2], який надає статистику в різних країнах світу у виділені часові періоди рівня попиту на різні теми. У даному випадку йшлося про тему «ринок фінансових послуг» українською мовою в Україні за останній рік воєнного стану. Це надає можливість аналітикам визначити тренди у пошуковій активності у Google щодо певної теми як за кількісними, так і якісними показниками запиту.

Рівень зацікавленості темою ринку фінансових послуг в Україні протягом 2023-2024 року на 15 квітня 2024 року майже дорівнює нулю, що є негативною тенденцією. За останні 5 років були деякі активні періоди підвищення інтересу, зокрема, у січні 2023 року, але в цілому дуже низький рівень запитів на цю тему.

Серед регіонів за останній рік виділяється тільки місто Київ, що свідчить про високу концентрацію ринку фінансових послуг у столиці. За останні 5 років більш широкий спектр виділених регіонів: Хмельницька, Київська, Харківська області.

Проведена оцінка зацікавленості темою ринку фінансових послуг в Україні у період воєнного стану пошукувачами Google показала негативні тенденції, які можуть пояснюватися від'ємними показниками зміни кількісного складу

фінансових установ у період воєнного стану. Кількість учасників небанківського фінансового ринку в січні 2024 року зменшилася з 1120 (станом на 31 грудня 2023 року) до 1058 (станом на 31 січня 2024 року) [2]. Можна припустити, що виклики воєнного стану і впровадження нових норм законодавства разом негативно впливають на небанківський фінансовий ринок. Для подальшого дослідження необхідно розширити аналіз факторів, які впливають на сприйняття користувачами теми ринку фінансових послуг.

1. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

2. Фінансовий ринок у цифрах: НБУ URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/u-sichni-na-rinku-nebankivskih-finansovih-poslug-zyavilosya-tri-novih-gravtsi-65--zalishili-rinok>

3. Як користуватися сервісом Google Trends? URL: <https://adwservice.com.ua/uk/yak-korystuvatysya-servisom-google-trends>

Волохова Людмила,
канд. екон. наук, доцент,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ НА ЗЛАМІ ЕПОХ

Ключові слова: фінансові послуги, умови невизначеності, НБУ, фінансові заклади, індикатори фінансового стану, державний бюджет, зовнішні запозичення, сучасні умови кредитування

Liudmyla Volokhova,
PhD, Associate Professor,
Taras Shevchenko National
University of Kyiv

THE FINANCIAL SERVICES MARKET OF UKRAINE AT THE TURN OF THE ERA

Key words: financial services, conditions of uncertainty, NBU, financial institutions, indicators of financial condition, state budget, external borrowing, modern crediting conditions

The war, as an existential challenge, shaped the ability of the financial sphere's to function in conditions of uncertainty and achieve certain success. This acquired experience is important and is characterized by the transition to a new global security and economic order [1].

The financial sector is one of the most vulnerable components of the economic system when facing global challenges. Therefore, if it is impossible to predict unexpected events and their effects, which can be quite global and extremely dangerous, we must become unbreakable in the face of challenges. Understanding the

Наукове видання

**ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. БІЗНЕС. УПРАВЛІННЯ
ВІД ВІДНОВЛЕННЯ ДО ЗРОСТАННЯ**

EFBM 3.0

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОГО
ФОРУМУ

Комп'ютерна верстка: Шолойко А.С.

Обкладинка: Свирідюк Т.В.

Електронна версія збірника доступна за посиланням:

